
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

קונטרפונקט לסוגיו - 23103

תאריך עדכון אחרון 17-08-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מוסיקולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר בלה ברובר-לובובסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Bella.Brover@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג': 12:30 - 13:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

סגנונו המוסיקלי של ג'יוני פיירלויז' דה פלסטרינה (1524-1594) נחשב מזמן חייו ועד ימינו סגנון למופת אשר מגלם אידיאל של שלמות, "אלוהיות", שלווה ורוגע. יצירותיו הפוליפוניות דתיות וחילוניות כאחד כתובות בטכניקות הקונטרפונקט אשר משמשות מבוא למקצוע לדורות מוסיקאים ומלמדות שליטה בכל מרכיבי היצירה, משמעת עצמית ואיזון מושלם בין פרטים לשלם.

מטרות הקורס:

הקורס משלב לימוד סגנון ויצירותיו של פלסטרינה ומוזיקאים אחרים בני דורו בהקשרם ההיסטורי והאסתטי עם שיעור פרקטי המבוסס על כתיבת התרגילים של הקונטרפונקט בשניים ובשלושה קולות לפי תורתו של יוהן יוזף פוקס (1725), ולפי התאוריות של הובלת קולות מהמאה ה-20.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס יוכלו התלמידים לשלוט במרכיבים הסגנוניים והטכניים של המאה ה-16 ולכתוב "יצירות" פוליפוניות עם הטקסט.

דרישות נוכחות (%) : 80%

שיטת ההוראה בקורס: השיעור משלב הרצאה ותרגול כתיבה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא לתורת הקונטרפונקט.
ארגון החומר המוסיקלי ביצירה. סוגי הפוליפוניה. המערכת הסגנונית של הפוליפוניה הכנסייתית.
2. ארגון צלילים במוסיקה. המודוס והסולם. המבנה של הקו המלודי.
קו מלודי בפוליפוניה הכנסייתית. כללים לכתיבת *firmitas cantus*.
3. פוליפוניה נגדית: יחסי הגומלין וסוגי העימות בין הקולות. המרווח.
קונטרפונקט סוג ראשון (*simplex counterpoint*) בשני קולות.
4. מקום הדיסוננס במערכת הסגנונית. צליל עובר וקונטרפונקט סוג שני בשני קולות.
5. סוגי הדיסוננס בסגנון פלסטרינה. קונטרפונקט סוג שלישי.
- 6 קונטרפונקט סוג רביעי.

7. קונטרפונקט סוג חמישי.

8. כתיבה חופשית.

9. הקונטרפונקט ההפוך (counterpoint invertible)

10. כתיבה חופשית בשני קולות עם הטקסט.

11 קונטרפונקט בשלושה קולות—סוגים 1-3

12.12. קונטרפונקט בשלושה קולות—סוגים 4-5. סיכום הקורס.

חומר חובה לקריאה:

1. כהן, דליה, שמע 1. כהן, דליה, שמע וידע של המרכיבים המוסיקליים. אקדמון, ירושלים: תשנ"ו (הוצאה)

שלישית מורחבת), פרק VI, עמ' 120-32 MT 50 C 64

2. FUX, Johann Joseph, *Steps to Parnassus. The Study of Counterpoint*, trans. and ed. by Alfred MANN (New York: Norton, 1943)

3. JEPESSEN, Knud, *The Polyphonic Vocal Style of the Sixteenth Century* (New York: Prentice Hall, 1939, 1994), Chapters II-IV. MT 55 J 45 K 63

4. SALZER, Felix and Carl SCHACHTER, *Counterpoint in Composition* (Columbia University Press, 1989, 1998), Chapters I-V MT 55 S 217

5. SCHUBERT, Peter, *Modal Counterpoint. Renaissance Style* (New York: Oxford University Press, 1999) MT 55 S 28 1999

וידע של המרכיבים המוסיקליים. אקדמון, ירושלים: תשנ"ו (הוצאה
שלישית מורחבת), פרק VI, עמ' 120-32

2. FUX, Johann Joseph, *Steps to Parnassus. The Study of Counterpoint*, trans. and ed. by Alfred MANN (New York: Norton, 1943)

3. JEPESSEN, Knud, *The Polyphonic Vocal Style of the Sixteenth Century* (New York: Prentice Hall, 1939, 1994), Chapters II-IV.

4. SALZER, Felix and Carl SCHACHTER, *Counterpoint in Composition* (Columbia University Press, 1989, 1998), Chapters I-V

5. SCHUBERT, Peter, *Modal Counterpoint. Renaissance Style* (New York: Oxford University Press, 1999) MT 55 S 28 1999

חומר לקריאה נוספת:

חומר האזנה: מיסות ומוטטים מאת ז'סקן דה פרה, אורלנדו לאסו, ג'ובני פירלויג'י דה פלסטרינה ותומס לואיס דה וויקטוריה

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 35 %

הרצאה 0 %
השתתפות 35 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 30 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
קבלת קהל בתיאום מראש